

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3211/2019. (VII. 16.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Miskolci Járásbíróság 38.B.271/2018/2. számú és a Miskolci Törvényszék 3.Bf.231/2018/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Gyórfly István, 4025 Debrecen, Vár utca 2., 3/4.) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményeként az indítványozót a Kazincbarcikai Járásbíróság – a Miskolci Törvényszék által helybenhagyott – jogerős ítéletében bűnösnek mondta ki garázdaság vétségében és könnyű testi sértés vétségében. Ezt követően az indítványozó hamis tanúzás büntette miatt feljelentést tett az egyik – az említett büntetőügyben kihallgatott – tanúval szemben, de azt a Miskolci Járási és Nyomozó Ügyészség elutasította. Az indítványozó a feljelentés elutasítása miatt panaszt nyújtott be, amelyet a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség elutasított, ezért az indítványozó – pótmagánvádlóként fellépve – jogi képviselője útján vádindítványt terjesztett elő.
- [3] 1.2. A Miskolci Járásbíróság 38.B.271/2018/2. számú végzésében elutasította a vádindítványt, amelyet azzal indokolt, hogy a hamis tanúzás büntette az igazságszolgáltatás ellenei bűncselekmények között került szabályozásra, amelynek „sértette nem lehet magánszemély”, így az indítványozó által benyújtott vádindítvány nem tekinthető az arra jogosulttól származónak. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Miskolci Törvényszék a 3.Bf.231/2018/4. számú végzésében helybenhagyta az elsőfokú végzést, de annak indokolását kiegészítette. A Miskolci Törvényszék – ismertetve a Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiuma 90/2011. BK véleményének (a továbbiakban: BKv.) II/1. pontját – kifejtette, hogy a hamis tanúzás büntettének az elkövetése, illetve a bűncselekmény megvalósulása nem közvetlenül okozza a konkrét személy tényleges és közvetlen jog- vagy jogos érdekbeli sérelmét, illetve nem közvetlenül vezet annak veszélyéhez, hanem közvetve, áttételesen. Elsődleges hatása az igazságszolgáltatás, a hatóság megtévesztése, míg a passzív alany ellen közvetve irányul, ennek megfelelően a sértett pótmagánvádlóként nem jogosult a vádindítvány benyújtására.
- [4] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában és annak kiegészítésében kifejtette, hogy a Miskolci Járásbíróság 38.B.271/2018/2. számú és a Miskolci Törvényszék 3.Bf.231/2018/4. számú végzése az Alaptörvény a XV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit sérti.
- [5] Az indítványozó kifejtette, hogy az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének a sérelme azért következett be, mert – annak ellenére, hogy a büntetőeljárás törvényben meghatározott „sértett” fogalmába egyértelműen beletartozott – az eljáró bíróságok nem ismerték el a pótmagánvádlóként történő fellépéshez való jogát, arra hivatkozva, hogy hamis tanúzás büntette miatt tette a feljelentést. A bíróságok tehát önkényesen szelektáltak abban a kérdésben, hogy ki jogosult egy adott bűncselekményben sértettként fellépni és ezzel a törvény előtti egyenlőség elvének sérelmét idézték elő.
- [6] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának a sérelmét abban látta, hogy – egyfelől – a bíróságok eljárása a sértett törvényi fogalmának indokolatlan szűkítésével felveti a pártatlanság sérelmét, – másfelől – a bírósághoz fordulás jogát is korlátozták, hiszen ezáltal érdemben nem bírálták el a vádindítványát.
- [7] Végül az indítványozó a jogorvoslathoz való jogának a sérelmét is állította, mivel a fellebbezésében foglaltakat a másodfokú bíróság éremben nem vizsgálta, csak kiegészítette az elsőfokú döntésben foglaltakat.

- [8] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben nyújtotta be.
- [10] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és (7) bekezdése vonatkozásában – határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az alábbiak szerint – megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntést, indokolja annak Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítését.
- [11] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése tekintetében nem fejtett ki alkotmányjogilag releváns indokolást így hiányzik a felhívott alaptörvényi rendelkezés és a támadott bírósági végzés közötti összefüggés. Mindezekre figyelemmel az alkotmányjogi panasz – az említett alaptörvényi rendelkezés tekintetében – érdemi elbírálásra nem alkalmas.
- [12] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és (7) bekezdése vonatkozásában – az Abtv. 27. §-ában és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [13] Az egyedi ügyben való érintettség megállapítható, mivel az indítványozó a panasszal támadott ügyben pótmagánvádlóként lépett fel. Megállapítható továbbá, hogy az indítványozónak a támadott határozatokkal szemben további jogorvoslati lehetősége nem állt fenn.
- [14] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további tartalmi feltételeiként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [15] Az Alkotmánybíróság azokban az ügyekben, amelyekben a pótmagánvádlói fellépésre való jogosultság bíróságok általi értékelését vizsgálja felül az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel való összhang tekintetében, annak tulajdonít jelentőséget, hogy az eljáró bíróságok eleget tettek-e az említett BKv.-ban kifejtett vizsgálati szempontoknak a konkrét ügy egyedi körülményeire figyelemmel {lásd: 3146/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [46]; 3384/2018. (XII. 14.) AB határozat, Indokolás [67]}.
- [16] 4. Az Alkotmánybíróság a Miskolci Törvényszék által kifejtett indokolás alapján (lásd: Indokolás [3]) arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panasa a Miskolci Járásbíróság 38.B.271/2018/2. számú és a Miskolci Törvényszék 3.Bf.231/2018/4. számú végzéseiben foglaltakkal kapcsolatosan nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, így nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [17] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2019. július 9.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1265/2018.

